BIJLAGE: DOELEN POVI

overzicht belangrijkste doelen POVI, incl. herkomst en status

Toelichting:
Dit is een overzicht van doelen uit de POVI. Ze zijn terug te vinden bij de verschillende thema's.
Het gaat om concrete doelen of meer algemeen geformuleerde opgaven, gekoppeld aan de in de POVI geformuleerde ambities.
Het zijn (grotendeels) deze doelen die in het PlanMER als toetsingskader gebruikt zijn.

Voor elk doel is weergegeven wat de herkomst en status is. Ofwel: Uit welke regels, afspraken of ambities komen ze voort. Dit vormt in belangrijke mate de legitimatie van de geformuleerde doelen.
We onderscheiden daarbij:

- Europese verordeningen en richtlijnen
- Nationale wetgeving
- Bestuursafspraken met het Rijk
- Ambities Rijk
- Ambities Provincie

Uiteraard hangen regels, afspraken en ambities nauw met elkaar samen. Aan Europese regels en nationale wetten liggen ambities op Europees resp. nationaal niveau ten grondslag. Daarom is de kolom ambities Rijk alleen aangekruist als het gaat om nationale ambities die (nog) niet vertaald zijn in nationale wetgeving.
De Omgevingswet vraagt om evenwichtige toedeling van functies aan locaties (het ETFAL-principe). Daarmee ligt de Omgevingswet aan de basis van veel doelen in de POVI. Dit vermelden we niet expliciet in het overzicht.
Elk doel in de POVI is als provinciale ambitie te bestempelen. Provinciale Staten stellen de POVI immers vast. De kolom Provinciale ambitie is nu alleen ingevuld als de provinciale ambitie expliciet voortvloeit uit een provinciaal programma of beleidskader.

In de volgorde van de kolommen (van links naar rechts) zit een afnemende mate van beïnvloedbaarheid vanuit de Provincie. Dat wil niet zonder meer zeggen dat Europese regels of nationale wetten altijd het meest bepalend zijn voor het geformuleerde doel. Vaak kennen dergelijke regels namelijk de nodige beleidsruimte voor de invulling op decentraal niveau.
Bij gemaakte bestuursafspraken of uitgesproken ambities kunnen soms voorbehouden gemaakt zijn t.a.v. randvoorwaarden nodig om tot effectuering van de betreffende afspraken te komen. Die zijn niet specifiek vermeld.

We gaan uit van bestaande situatie begin 2026. Europese richtlijnen die nog niet doorvertaald zijn naar nationale wetgeving (bv de Bodemmonitoringsrichtlijn RBMV) zijn niet opgenomen. Dat is anders voor de Europese Natuurherstelverordening (NHV). Dat is namelijk een vastgestelde verordening die ook rechtstreeks doorwerkt naar lagere overheden zoals provincies. Overigens wordt de NHV ook doorvertaald in een Natuurplan op nationaal niveau met een bijbehorend wetgevingstraject.

Het overzicht benoemt de belangrijkste regels, afspraken en ambities. Het is zeker niet volledig. Vanwege de dynamiek op alle niveaus zal het regelmatig geactualiseerd moeten worden.

Thema	Doel	Europese verordening of richtlijn	Nationale wet	Bestuursafspraak met Rijk	Ambitie Rijk	Ambitie Provincie
Ruimtelijke kwaliteit en landschap	bevorderen ruimtelijke kwaliteit Limburgbreed		Ow			Programma Landschap (GS)
	behoud kernkwaliteiten in Nationaal Landschap Zuid-Limburg en groenblauwe landbouwzone			RA		
	toename groenblauwe dooradering landelijk gebied	VHR/NHV		RA		Beleidskader
Natuur	Complementering en bescherming NNL en verbinden	VHR/ NHV	Ow (Bkl)	Natuurpact		Natuurprogramma (GS) Beleidskader
	realisatie 3.500 ha nieuw bos revitalisering 20.000 ha bos	NHV/ EU Bossenstrategie	Klimaatwet	Klimaatakkoord	Landelijke Bossenstrategie	Limburgse aanpak bossen (GS) Beleidskader
	realisatie nieuwe riviernatuur in Maasvallei	KRW/NHV			PAGW	
	hydrologische condities voor de Natura 2000-gebieden op orde brengen (waterkwantiteit en –kwaliteit)	VHR/ KRW/ NHV	Ow	RA	Nationaal waterprogramma SGBP	Provinciaal waterprogramma LOS (GS)
	30% natuurherstel VHR in 2030	VHR/NHV		RA		LOS (GS) Beleidskader
	versterken beheer Limburgse natuurgebieden	VHR	Ow	Natuurpact		Natuurprogramma (GS) Beleidskader
	versterken faunabeheer met oog op goed samenleven mens en natuur	VHR	Ow	Natuurpact		Natuurprogramma (GS) Beleidskader
	doelen/ maatregelen Natura 2000-gebieden	VHR/ NHV/KRW	Ow	Natuurpact	Programma Natuur	Natuurprogramma, (GS) Beleidskader

						LOS (GS) Provinciaal waterprogramma
	bescherming bedreigde soorten	VHR/ NHV	Ow			Natuurprogramma (GS) Beleidskader
	elimineren en beheren invasieve exoten	verordening preventie en beheersing van de introductie en verspreiding van invasieve uitheemse soorten	Ow		Landelijk Aanvalsplan Invasieve Exoten	Natuurprogramma (GS) Plan van aanpak invasieve exoten
	reductie ammoniak	VHR	Wsn			
Water	klimaatbestendige inrichting landelijk gebied			RA	Water en bodem sturend Deltaprogramma	Provinciaal waterprogramma
	aanpak hoogwaterbescherming Maas	ROR	Ow	HWBP (Rijk + waterschappen) RA	Nationaal waterprogramma Deltaprogramma	Provinciaal waterprogramma
	aanpak wateroverlast langs regionale wateren	ROR	Ow	Programma WRL RA	Eindadvies beleids-tafel wateroverlast en hoogwater WBS Nationaal waterprogramma Deltaprogramma	Provinciaal waterprogramma
	beter vasthouden water met oog op beperken impact perioden met grote droogte				Eindrapport beleidstafel droogte WBS Nationaal waterprogramma Deltaprogramma	Provinciaal waterprogramma

	verbetering waterkwaliteit (chemie, o.a. nitraat, fosfor, gewasbeschermingsmiddelen, en ecologie) en grondwaterkwantiteit	KRW Nitraatrichtlijn Richtlijn prioritaire stoffen Richtlijn stedelijk afvalwater VHR	Ow	RA	Nationaal waterprogramma SGBP	Provinciaal waterprogramma
	ontwikkelen nieuwe drinkwaterwinningen om aan de toenemende vraag naar drinkwater te voldoen		Ow	RA	Nationaal waterprogramma Deltaprogramma	Provinciaal waterprogramma
	vergroten grondwaterbeschermings-gebieden met oog op bescherming drinkwaterwinning	KRW	Ow	RA	Nationaal waterprogramma Deltaprogramma	Provinciaal waterprogramma
Bodem en onder-grond	verhogen organisch stofgehalte bodem				Nationaal programma landbouwbodems WBS	
	verbetering koolstofvastlegging in bos en natuur		Klimaatwet	Klimaatakkoord		
	winning bouwgrondstoffen steeds onderdeel project met meervoudige doelstelling, zo groot mogelijk maatschappe-lijke meerwaarde en voldoende draagvlak. Omvat ook voorzien in behoefte tegen achtergrond ontwikkeling vraag en aanbod (regionaal en landelijk)					
	negatieve effecten a.g.v. voormalige steenkolen-winningen voorkomen en waar deze optreden adequaat handelen					
Gezonde en veilige	reduceren geluidhinder		Omgevingswet			Actieplan Geluid, beleidsregels TUG

leefomge-ving	meervoudig hoogwaardig ruimtegebruik bij gesloten stortplaatsen (voor zover dit past binnen de nazorg)		Wm (nazorgregeling)			Concretiserend milieubeleid
	het weren van ZZS uit de leefomgeving zodat in 2050 nog slechts sprake is van verwaarloosbare risico's				Programma Bewust Omgaan met Veiligheid	
	Bevorderen stilte in daartoe aangewezen gebieden		Ow			Omgevingsverordening Limburg
	Verbeteren luchtkwaliteit		Ow, Bkl			Schone Lucht Akkoord
	Beheersen risico's met gevaarlijke stoffen		Ow, Bkl			
Energie	versterken, verzwaren, uitbreiden en ombouwen bestaande (regionale) energienetwerken of aanleg nieuwe (elektriciteit, aardgas/ CO2/ waterstof, warmte)		Wet collectieve warmte Energiewet	afspraken MIEK RA	Programma Ener-giehoofdstructuur MIEK	pMIEK (GS) Energievisie 1.0 (GS)
	Limburg goed en tijdig aanhaken op (inter)nationaal energie-netwerk (DRC, 380KV, Waterstofnetwerk, VAWOZ; conform nationale programma's)		Ow	RA	MIEK	Propositie Energie
	nieuwe energie-infrastructuur goed ruimtelijk inpassen, waarbij veiligheid en gezondheid geborgd zijn		Ow	Afspraken BOL, RA		Propositie Energie
	2,5 TWh duurzame elektriciteitsopwek voor 2030	Parijs Fit-for-55	Klimaatwet	Klimaatakkoord RA	NP RES	afspraken RES'en
	broeikasgasreductie CO2 (veehouderij, akkerbouw, natuur, bos)		Klimaatwet	Klimaatakkoord		
Wonen	realisatie 29.550 woningen t/m 2030 (Woondeal)			Woondeal RA	Nationaal programma woningbouw	

	ambitie voor mix van wonen, werken, voorzieningen en groen rond de 6 IC-stations (Limburg Centraal); omvat 30-35.000 woningen (waarvan 20-25.000 woningen bovenop de Woondeal)			BO Leefomgeving RA		Verstedelijkings-concept Limburg Centraal Beleidskader
	verbeteren betaalbaarheid woningen; woningaanbod sluit aan bij woningbehoefte		Wet Regie Volkshuisvesting		Nationaal programma woningbouw	Beleidskader
	verbeteren leefbaarheid steden en dorpen, met aandacht voor de gebiedsgerichte behoeften aan veiligheid, gezondheid, welzijn, positieve sociale relaties, kansen en contact met de natuurlijke omgeving. En voor zoveel mogelijk behoud voorzieningenniveau.			RA	Nationaal programma woningbouw	Beleidskader
	gebiedsgericht invullen principe Water en Bodem sturend(er) bij ontwikkelingen in de bebouwde omgeving, met aandacht voor aanpakken hittestress, klimaatadaptatie en vergroening leefomgeving				WBS	
Land- en tuinbouw	bieden perspectief landbouwbedrijven			RA		LOS (GS)
	verantwoorde herinvulling vrijkomende agrarische bebouwing en grond			RA		
Economie en werk-locaties	faciliteren beoogde transitie naar een circulaire economie (tegen de achtergrond van de nationale ambitie: volledig circulaire economie in 2050; tussenstap reductie			NOVEX ZL	Programma Ruimte voor Economie NP Circulaire Economie	

	grondstoffengebruik van 50% in 2030)					
	accommoderen aanvullende behoefte aan nieuwe bedrijventerreinen tot 2035 (raming 300-375 ha netto) door maximale inzet op verdichting en intensivering gebruik bestaande voorraad in combinatie met planningsopgave nieuwe terreinen. beschikbaarheid voldoende werklocaties van de juiste kwaliteit, bereikbaarheid en met aansluiting op energienet			GRIP RA	Programma Ruimte voor Economie	Beleidskader
	ontwikkeling plattelandseconomie					LOS (GS)
	ruimte voor stedelijke economie (o.a. kantoren en detailhandel)			GRIP	Programma Ruimte voor Economie	
Vrijetijds-economie	zorgen voor balans tussen vraag en aanbod verblijfs-accommodaties met oog voor vitaliteit bedrijven					
Mobiliteit	verbetering kwaliteit en toegankelijkheid openbaar vervoer		Wet Personen-vervoer			Beleidskader
	verbetering bereikbaarheid op nationaal niveau			MIRT		Beleidskader
	verbetering grensoverschrijdende spoorverbindingen, in combinatie met afspraken over ondersteunende systemen (concessies, ticketing, veiligheid e.d.)			MIRT		Beleidskader
	bevorderen langzaam verkeer (onder meer fiets)					Beleidskader

	verbetering bereikbaarheid dorpen en buitenwijken van de steden					Beleidskader
	op orde houden basisnetwerk voor logistieke stromen, doorontwikkeling logistieke knooppunten Venlo-Venray en Sittard-Geleen-Stein als cruciale knooppunten in Goederen-vervoercorridor ZO-Nederland			BO Goederen-vervoercorridor RA		Beleidskader
	toename aantal duurzame verplaatsingen			Klimaatakkoord		Beleidskader
	realisatie 13.000 laadpalen in Limburg in 2030				NAL	Beleidskader
	verbeteren verkeersveiligheid tov 2023					
Erfgoed en cultuur	behoud en (her)gebruik van cultureel erfgoed, inclusief (groene) monumenten; archeologische rijkdom verbinden met huidige en toekomstige leefomgeving	Verdrag van Malta	Erfgoedwet Ow (Bkl)	RA Bestuursafspraak met IPO tav erfgoed en archeologie	Programma Erfgoed en Leefomgeving	Beleidskader
	herbestemming/gebruik monumenten			Bestuursafspraak met IPO tav erfgoed en archeologie		Beleidskader

GEBRUIKTE AFKORTINGEN

Bkl = Besluit kwaliteit leefomgeving, algemene maatregel van bestuur gekoppeld aan de Omgevingswet

BO = Bestuurlijk overleg

GRIP = Landelijke beleidslijn Grip op grootschalige bedrijventerreinen

HWBP = Hoogwaterbeschermingsprogramma, nationaal programma

IPO = Interprovinciaal Overleg, samenwerkingsverband van de 12 provincies

KRW = Kaderrichtlijn Water (EU)

LOS = Limburgs Offensief Stikstof, provinciaal programma onder de Omgevingswet

MIEK = meerjarenprogramma infrastructuur energie en klimaat (rijksniveau)

MIRT = meerjarenprogramma infrastructuur, ruimte en transport (rijksniveau)

NAL = Nationale aanpak laadinfrastructuur

NHV = Natuurherstelverordening (EU)

NOVEX = uitvoeringsprogramma van Rijk en decentrale overheden gericht op gezamenlijke uitvoering (Executie) Nationale omgevingsvisie (NOVI) in specifieke regio's

NP RES = nationaal programma regionale energiestrategieën

Ow = Omgevingswet

PAGW = Programmatische aanpak Grote wateren, onderdeel nationaal programma

PMIEK = provinciaal MIEK (MIEK: zie boven)

POVI = Provinciale omgevingsvisie

RA = Ruimtelijk Arrangement tussen Rijk en Provincie

RBMV = Richtlijn bodemmonitoring en –veerkracht (vaak genoemd Bodemmonitoringsrichtlijn, EU)

RES = regionale energiestrategie

ROR = Europese richtlijn overstromingsrisico's

VHR = Vogel- en Habitatrichtlijn (EU)

WBS = Water en bodem Sturend, nationaal programma

WRL = Programma Waterveiligheid en Ruimte, gezamenlijk programma Rijk, Waterschap, gemeenten en Provincie

Wm = Wet milieubeheer

Wsn = Wet Stikstofreductie en natuurverbetering